

POWIATOWE CENTRUM POMOCY RODZINIE W OŁAWIE

PROTOKÓŁ KONTROLI
Domu Pomocy Społecznej
w Oławie, ul. Lwowska 6, 55-200 Oława

Działając na podstawie art. 112 ust. 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2019 r., poz. 1507 z późn. zm.), zgodnie z przepisami Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej z dnia 23 marca 2005 r. (Dz. U. Nr 61, poz. 543 ze zm.), przepisami Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie domów pomocy społecznej z dnia 23 sierpnia 2012 r. (Dz. U. z 2018 r. poz. 734 ze zm.), zespół kontrolny w składzie:

1. Katarzyna Podgórska - starszy referent ds. księgowych, posiadająca upoważnienie Starosty Oławskiego Nr 155/2019 z dnia 25 września 2019 r.;
2. Magdalena Salomońska – pracownik socjalny, posiadająca upoważnienie Starosty Oławskiego Nr 155/2019 z dnia 25 września 2019 r.;

przeprowadził w okresie od 14 października do 15 października 2019 r., kontrolę problemową w Domu Pomocy Społecznej w Oławie (zwanym dalej domem).

Przedmiotem kontroli było: spełnienie standardów w zakresie warunków sanitarnych, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie domów pomocy społecznej. Czynności kontrolnych dokonano w obecności Pani:

- Joanny Kruk-Gręziak – dyrektora Domu Pomocy Społecznej w Oławie;
- Urszuli Ziaja – wicedyrektora;
- Agaty Mostowskiej – kierownika Działu Opieki DPS.

Celem kontroli było sprawdzenie aktualnych warunków sanitarnych dla mieszkańców domu zgodnie z rozporządzeniem MPiPS /tekst jedn. Dz. U. z 2018 r. poz. 734/ § 6 ust. 1 pkt 4 lit. a-d.

Ocenie poddano następujące zagadnienia:

- czy liczba łazienek zapewnia możliwość korzystania z każdej przez nie więcej niż sześć osób, a w przypadku toalet przez nie więcej niż cztery osoby; jeżeli liczba osób leżących przekracza 50% ogólnej liczby mieszkańców domu, dopuszcza się zmniejszenie liczby tych pomieszczeń o 25 %,
- czy łazienki i toalety są przystosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych,
- czy łazienka wyposażona co najmniej w miskę ustępową, umywalkę i prysznic albo toaleta wyposażona co najmniej w miskę ustępową i umywalkę oraz łazienka wyposażona co najmniej w prysznic i umywalkę znajdują się w pomieszczeniach związanych z pokojami mieszkalnymi;

- czy na każdej kondygnacji domu z pokojami mieszkalnymi znajduje się łazienka przystosowana do kąpiei osób leżących, wyposażona w urządzenia ułatwiające wykonywanie czynności związanych z kąpielą.

W toku czynności kontrolnych zastosowano następujące narzędzia kontrolne:

- oględziny domu;
- analiza dokumentów przedstawionych przez dyrektora DPS,
- analiza wyjaśnień wicedyrektora DPS oraz kierownika Działu Opieki.

Ustalenia poczynione w toku kontroli:

I. Informacje ogólne dotyczące Domu Pomocy Społecznej w Oławie

Dom Pomocy Społecznej w Oławie, prowadzony jest przez powiat oławski. Starostwo Powiatowe w Oławie posiada zezwolenie Wojewody Dolnośląskiego Nr SZZ.I.0812/1/99 z dnia 3 grudnia 1999 r. na prowadzenie domu z przeznaczeniem dla osób przewlekle somatycznie chorych. Dom jest przeznaczony dla osób dorosłych.

Dom składa się z budynków: D, A i B połączonych łącznikiem (budynek D i A stanowi wspólną całość). Budynki są pod nadzorem konserwatora zabytków.

Budynek D połączony z budynkami A i B łącznikiem wyposażony jest w windę umożliwiającą poruszanie się pomiędzy kondygnacjami do I piętra. W budynku A i budynku B II piętro pozostaje bez bezpośredniego dostępu do windy, mieszkańcy przemieszczają się łącznikiem. Stąd na piętrze II umieszczone są osoby, które poruszają się samodzielnie.

Stan mieszkańców na dzień kontroli, tj. 14 października 2019 r. wynosił ogółem 110 osób, w tym 53 mieszkańców wg. skali Barthela klasyfikowanych jest poniżej 40 pkt oraz 17 mieszkańców, którzy pomimo przekroczenia 40 pkt w skali Barthela określani zostali jako osoby niesamodzielne/leżące. Za osoby niesamodzielne/leżące uznano osoby, które z powodu naruszenia sprawności organizmu wymagają stałej albo długotrwałej opieki lub/i pomocy innych osób w zakresie: odżywiania, pielęgnacji ciała, higieny osobistej, przemieszczania się. Informacja na podstawie pisma z dnia 14 października 2019 r. sporządzonego przez Panią Agatę Mostowską – kierownika Działu Opieki DPS.

Biorąc pod uwagę powyższe, za osoby leżące/niesamodzielne należy uznać 70 mieszkańców DPS-u, co stanowi 63,6 % ogólnej liczby mieszkańców. Na 110 wszystkich mieszkańców DPS przypada ogółem 36 toalet oraz 23 miejsca kąpielowe. Biorąc pod uwagę fakt, że 63,6% mieszkańców to osoby leżące, można zastosować przepis o możliwości zmniejszenia liczby

pomieszczeń sanitarnych. W związku z czym ogólna liczba toalet może wynosić 27 a liczba miejsc kąpielowych 17.

II. Szczegółowa struktura budynków Domu Pomocy Społecznej:

Budynek D składa się z dwóch kondygnacji:

- **Parteru**, na którym znajdują się dwa pokoje mieszkalne (4 osoby).

Jeden z pokoi (2 os) posiada bezpośredni dostęp do łazienki, która wyposażona jest w miskę ustępową, umywalkę i prysznic. Przy urządzeniach sanitarnych zamontowane są uchwyty ułatwiające korzystanie z tych pomieszczeń. Standard jest spełniony (1 toaleta na 2 mieszkańców i jedno miejsce kąpielowe na 2 mieszkańców).

Na kondygnacji znajduje się 6 toalet ogólnodostępnych wyposażonych w miskę ustępową i umywalkę (tj. 3 toalety na 1 mieszkańca) oraz jeden pisuar. Warunek sanitarny został spełniony.

Na kondygnacji znajduje się tylko jedno miejsce kąpielowe umiejscowione w pokoju mieszkalnym. Brak łazienki ogólnodostępnej dla pozostałych 2 mieszkańców Domu. Biorąc pod uwagę ogólną liczbę łazienek przypadającą na ilość osób na kondygnacji (4 mieszkańców na 1 łazienkę) warunek sanitarny został spełniony. Kwestią sporną pozostaje fakt, iż łazienka ta przynależy do pokoju, w którym nie mieszka pozostała liczba mieszkańców.

- **Piętra**, na którym znajdują się dwa pokoje mieszkalne (3 osoby).

Pokoje te połączone są wspólnym korytarzem i posiadają jedną łazienkę wyposażoną w miskę ustępową, uchwyty ułatwiające korzystanie, umywalkę i prysznic. Standard jest spełniony (1 toaleta na 3 mieszkańców i 1 miejsce kąpielowe na 3 mieszkańców).

Na kondygnacji znajdują się dodatkowo dwie toalety ogólnodostępne wyposażone w miskę ustępową, uchwyt i umywalkę.

Budynek A, składa się z trzech kondygnacji:

- **Parteru**, na którym znajdują się cztery pokoje mieszkalne (11 osób).

Pokój 3 osobowy posiada bezpośredni dostęp do łazienki wyposażonej w miskę ustępową, umywalkę i prysznic.

Łazienka wyposażona w uchwyty ułatwiające korzystanie z tych pomieszczeń.

Pokój 2 osobowy posiada bezpośredni dostęp do łazienki wyposażonej w miskę ustępową, umywalkę i prysznic. Łazienka wyposażona w uchwyty ułatwiające korzystanie z tych pomieszczeń.

Na kondygnacji znajduje się ogólnodostępna toaleta, składająca się z dwóch osobnych pomieszczeń wyposażonych w miskę ustępową, uchwyty i umywalkę (1 toaleta na 3 mieszkańców). Dodatkowo znajduje się jedna łazienka (6 mieszkańców na 1 łazienkę) przystosowana do kąpieli osób niepełnosprawnych/niesamodzielnych z wózkiem kąpielowym i podnośnikiem transportowo-kąpielowym.

Standard jest spełniony.

- **I piętra**, na którym znajduje się 6 pokoi mieszkalnych (15 osób).

Pokój 3 os posiada bezpośredni dostęp do łazienki wyposażonej w miskę ustępową, umywalkę i prysznic. Łazienka wyposażona w uchwyt ułatwiający korzystanie z tych pomieszczeń.

Pokój 2 os posiada bezpośredni dostęp do łazienki wyposażonej w miskę ustępową, umywalkę i prysznic. Łazienka wyposażona w uchwyt ułatwiający korzystanie z tych pomieszczeń.

Standard jest spełniony.

Na kondygnacji znajduje się ogólnodostępna toaleta, wyposażona w dwie miski ustępowe, uchwyt i umywalkę (1 toaleta na pozostałych 5 mieszkańców).

Dodatkowo znajduje się jedna łazienka przystosowana do kąpieli osób leżących z wózkiem kąpielowym i podnośnikiem transportowo-kąpielowym (1 miejsce kąpielowe na pozostałych 10 mieszkańców). Nie ma tu spełnionego standardu w zakresie dostępnej liczby miejsc toalet i łazienek dla mieszkańców, którzy nie mają pokoi z przynależnymi łazienkami.

Z informacji od Pani Agaty Mostowskiej – kierownika Działu Opieki DPS wynika, że z 15 mieszkańców na tej kondygnacji 7 mieszkańców to osoby leżące/niesamodzielne, które wymagają pomocy osób trzecich w czynnościach higieny, wśród tych osób znajdują się osoby pieluchowane. Do ich kąpieli można wykorzystać wannę mobilną.

- **II piętra**, na którym znajdują się 4 pokoje mieszkalne (6 osób).

Na kondygnacji znajdują się dwie osobne toalety, każda wyposażona w miskę ustępową z uchwytem i umywalką. Dodatkowo w jednej z toalet znajduje się pisuar (2 toalety na 3 osoby). Standard jest spełniony. Na kondygnacji znajduje się również łazienka ogólnodostępna (osobne pomieszczenie) przystosowana do kąpieli osób niepełnosprawnych/niesamodzielnych wyposażona w wózek kąpielowy oraz podnośnik transportowo-kąpielowy (6 osób na jedno miejsce kąpielowe). Standard jest spełniony.

Budynek B, składa się z trzech kondygnacji:

- **Parteru**, na którym znajduje się 11 pokoi (33 osoby).

Na kondygnacji tej znajduje się:

- toaleta wyposażona w dwie miski ustępowe z uchwytem, umywalkę;
- toaleta wyposażona w miskę ustępową z uchwytem, umywalkę;
- łazienka wyposażona w dwie miski ustępowe z uchwytami, dwa prysznice, wyposażone w wózek kąpielowy oraz podnośnik transportowo-kąpielowy;
- łazienka wyposażona w dwie miski ustępowe z uchwytami, trzy prysznice, wyposażone w wózek kąpielowy oraz podnośnik transportowo-kąpielowy, jedną wannę z siedziskiem, łazienka przystosowana do kąpieli osób leżących. Łazienki i toalety są przystosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych/niesamodzielnych.

Ogółem na parterze budynku znajduje się siedem toalet i siedem miejsc kąpielowych.

Wszystkie łazienki (5 miejsc kąpielowych na 1 mieszkańca) i toalety (1 toaleta na 5 mieszkańców) są ogólnodostępne. Wśród 33 osób 18 to osoby niesamodzielne/leżące. Na 33 wszystkich mieszkańców kondygnacji przypada ogółem 7 toalet oraz 7 miejsc kąpielowych. Biorąc pod uwagę fakt, że 54,5% mieszkańców kondygnacji to osoby leżące, można zastosować przepis o możliwości zmniejszenia liczby pomieszczeń sanitarnych. W związku z czym liczba toalet może wynosić 6 a liczba miejsc kąpielowych. Standard jest spełniony.

- **I piętra**, na którym znajduje się 11 pokoi (30 osób).

Na kondygnacji tej znajduje się:

- toaleta wyposażona w dwie miski ustępowe z uchwytem, umywalka;
- łazienka wyposażona w dwie wanny, przystosowana do kąpieli osób leżących, wyposażona w urządzenia ułatwiające wykonywanie czynności związanych z kąpielą, tj. podnośnik transportowo-kąpielowy z siedziskiem w formie chusty;
- łazienka wyposażona w dwie miski ustępowe z uchwytem, umywalkę i dwa prysznice przystosowane do kąpieli osób niepełnosprawnych;
- toaleta wyposażona w dwie miski ustępowe z uchwytem, umywalka.

Przy dyżurce pielęgniarskiej jest jedno dodatkowe miejsce kąpielowe/prysznic. W pomieszczeniu zwanym brudownikiem znajduje się miska ustępowa do dyspozycji mieszkańców.

Ogółem na parterze budynku znajduje się siedem toalet (4 mieszkańców na 1 toaletę) i pięć miejsc kąpielowych (6 mieszkańców na 1 miejsce kąpielowe) oraz wanna mobilna. Standard jest spełniony.

Łazienki i toalety są przystosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych.

- **II piętra**, na którym znajdują się 4 pokoje (8 osób).

Na kondygnacji znajduje się jedno pomieszczenie ogólnodostępne wyposażone w dwie miski ustępowe z uchwytami (1 toaleta na 4 mieszkańców), umywalkę, jeden prysznic z siedziskiem (1 prysznic na 8 mieszkańców).

Standard nie został spełniony w zakresie dostępu nie więcej niż 6 osób na łazienkę.

Łazienki i toalety są przystosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych.

W trakcie przeprowadzonej kontroli uzyskano informację od pracowników DPS-u, że piętro II użytkowane jest przez osoby samodzielne ze względu na brak windy.

III. Podsumowanie:

Na 110 wszystkich mieszkańców Domu Pomocy Społecznej przypada ogółem 36 toalet oraz 23 miejsca kąpielowe. Na jedną toaletę przypada 3 mieszkańców, na jedno miejsce kąpielowe 5 mieszkańców.

Stwierdza się, że w obiekcie zapewnia się liczbę miejsc kąpielowych oraz toalet zgodną z normami określonymi w standardzie. Z uwagami zawartymi we wniosku.

W związku z rozporządzeniem MRPiPS zmieniającym rozporządzenie w sprawie domów pomocy społecznej z dnia 17 stycznia 2018 r. (Dz. U. z 2018 r. poz. 278 ze zm.) stosuje się § 3 ww. rozporządzenia.

Wprowadzenie minimalnego standardu w zakresie wyposażenia toalety i łazienki: „łazienka wyposażona co najmniej w miskę ustępową, umywalkę i prysznic albo toaleta wyposażona co najmniej w miskę ustępową i umywalkę oraz łazienka wyposażona co najmniej w prysznic i umywalkę znajdują się w pomieszczeniach związanych z pokojami mieszkalnymi; oraz standardu polegającego na utworzeniu na każdej kondygnacji domu z pokojami mieszkalnymi łazienki przystosowanej do kąpielii osób leżących, wyposażonej w urządzenia ułatwiające wykonywanie czynności związanych z kąpielą”, nie stosuje się do domów prowadzonych w budynku, w którym w dniu wejścia w życie tego przepisu, tj. 1 lipca 2018 r. prowadzony był dom.

IV. Wnioski:

1. Dom spełnia wymagane standardy w zakresie zapewnienia odpowiedniej liczby łazienek (miejsc kąpielowych – 23) i toalet w obiekcie (36) w stosunku do ogólnej liczby mieszkańców (110). Liczba łazienek zapewnia możliwość korzystania z każdej przez nie więcej niż sześć osób (5 osób na 1 łazienkę), a w przypadku toalet przez nie więcej niż cztery osoby (3 osoby na 1 toaletę).

Z następującymi uwagami:

- 1.1. Na parterze budynku D dwóch mieszkańców pozostaje bez dostępu do miejsca kąpielowego, łazienka umiejscowiona na kondygnacji jest związana z jednym z pokoi mieszkalnych.
 - 1.2. Łazienki, które związane są z pokojami mieszkalnymi (budynek D parter i piętro, budynek A parter i I piętro) nie są przystosowane do kąpieli osób niepełnosprawnych/niesamodzielnych ze względu na wysoki brodzik w prysznicu, co uniemożliwia np. wjechanie wózkami kąpielowymi, może stanowić również problem wejścia do kabiny dla tych osób. Przestrzeń manewrowa wewnątrz łazienki jest również mała.
2. Toalety i łazienki ogólnodostępne są przystosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych/niesamodzielnych. Posiadają uchwyty ułatwiające korzystanie z pomieszczeń, wyposażone są w wózki kąpielowe i podnośniki, które również mogą mieć kontakt z wodą, strefa prysznicowa nie posiada bariery w postaci brodzika, czy progu.
3. Na każdej kondygnacji budynku A i B jest możliwość kąpieli osób leżących/niesamodzielnych. Miejsca kąpielowe (prysznic, wanna) wyposażone są w wózki kąpielowe, siedziska, podnośniki.
4. Dobrą praktyką byłoby zastosowanie w przyszłości zamiast standardowych misek ustępowych krzesła toaletowych dla osób niepełnosprawnych, zamontowanie poręczy w ilości po dwie przy umywalce i dwie przy misce ustępowej, co byłoby korzystne zwłaszcza dla osób poruszających się na wózku. W niektórych pomieszczeniach zasadne byłoby poszerzenie miejsc kąpielowych, zlikwidowanie brodzików (łazienki przynależne do pokoi mieszkalnych).

Wniosek zawarty w pkt 1.1. i 1.2. stanowi uchybienie.

Wniosek zawarty w pkt 4 stanowi sugestię kontrolujących.

O przeprowadzonej kontroli dokonano wpisu do znajdującej się w Domu Pomocy Społecznej w Oławie książki kontroli pod pozycją nr 4/2019.

Pouczenie

Zgodnie z § 16 rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej kierownik jednostki podlegającej kontroli może odmówić podpisania protokołu kontroli, składając, w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania, wyjaśnienie przyczyn tej odmowy.

Ponadto kierownikowi jednostki podlegającej kontroli przysługuje prawo zgłoszenia, przed podpisaniem protokołu kontroli, umotywowanych zastrzeżeń dotyczących ustaleń zawartych w protokole. Zastrzeżenia zgłasza się na piśmie do Starosty Powiatu Oławskiego za pośrednictwem dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Oławie w terminie 7 dni od dnia otrzymania protokołu kontroli.

Niniejszy protokół kontroli sporządzono w 3 jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden przekazano Staroście Powiatu Oławskiego, drugi – Dyrektorowi Domu Pomocy Społecznej w Oławie, trzeci egzemplarz pozostawiono w aktach Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Oławie.

Kontrolujący:

Pani Katarzyna Podgórska

Pani Magdalena Salomońska

Dyrektor:

Dyrektor Domu Pomocy
Społecznej w Oławie

Pani Joanna Kruk-Gręziak

